

prāva sabrukumu

avību sodījusi ar nāvi 17
raksturīgi atsedz pēckara
m tieksmēm, kas parasi

1947. gada pavasari Helms
ceanu.

amerikāņu policijas biro-
tomēr drīz vien konstatē-
ms ir ārzemnieks un pie-
tam jāatgriežas Vācijā,
meklēšanas apcietinājuma
Helmam atkal izdevās
bā. Otru reizi viņš brau-
dzeni un pazuda kā nebi-
šgada martā viņš nonāca
šas rokās, kad nesekmīgi
ājis ielaucies amerikāņu
meklēšanā atklājās, ka
alinājis Frekingu, kādēļ
va amerikāņu kriminālās
ceiba. Bet gluži nesapro-
Helmam trešo reizi izde-
Viņš nevēlējies atgrie-
atnēni, lai paslēptos franču
a sākumā detektīvi tomēr
a pēdas, apcietināja Hel-
gādāja uz Visbadeni. 8.
ders kopā ar vācu ierēdni
devās ceļā no Minchenes,
atgādātu uz Bavāriju.
ākamā dienā atstāja Vis-
uns basām kājām un dze-
ām rokām sēdēja auto
Viņam blakus bija no-
chingers. Ceļā Eichingers
etu, lai blakus Snaidneram
cigareti. No priekšējā
šs nevarēja redzēt, ka
nauc roku dzelzus.

Helms pazuda vēltelz-
aseles tuvumā uz ceļa bi-
kādu amerikāņu dīpu
ai pāņem viņu līdz Helms
s amerikāņu karavīru mi-
apšteinis, kas sēdējis pie
is runāties, kad piepēji
cauri mazam mežnīpam
icis pistoli, pīlēdis pie
krūtim un pavēlēja ap-
Kad kaptēinis prasīja
Helms pavēlēja viņam at-
tu, atstāt naudu, doku-
ovilkt formu un pazust
pīlēdis izpildījis pavēles.
ntas novietojis dīpā, bet
apakšējā palicis mēģi-
s iesēdies mašīnā un aiz-
vēlāk viņu pie Litijas
bēgu policijas ierēdni
beigusies. Sigada jūlija
dienās speciāla amerikāņu
triskārtīgo slepkavu no-
nchenes cietumā.

vā spekulē ar r drupām

spekulantiem radies
ukstoss vēlaks ar karā
namu drupām, pāteicotes
valdības rīkojumam, kas
priekšroka uz dzīvok-
motos namos ir tiem, kas
es drupās jau priekš nama
as. Spekulanti ar labiem
attiecīgās iestādēs uzziņot,
us valdība gatavojas at-
tad paši uz īsu laiku ap-
pās. Kad nams atjaunots,
d savas pirmstiesības tiem,
kļi patiesi valdīgi.

„Newsweek“

IZDEVNIECĪBA schule“

otēta)	DM 4.80
izdevumus:	DM 5.20
	DM 9.50
	DM 2.50
Time“	DM 4.80
	DM 4.80
	DM 4.80
	DM 4.80
grāmatu un darbvēstis	DM 3.50
4)	DM 1.50
gab.	DM 1.50
Grāmatu tirgotājiem parasti	(15%)

sko zinātni“ seriā izdotās

gr. iur. K. Vamaga

GRĀMATAS

as valsts satversmē“ at DM 1.-

ona personiskās un grā DM 1.50

as L. RUMAKA grāmatnīca

ernberg 2, Lager „Valke“ (15%)

JAS“ ABONEMENTS.

krakstu un atvēršiem et-
Hlāz 3 eks. iekš. nakti
ēnesi + DM 0.50 par nedē-
ātinot kolektīvi vai par
DM 2.- mēnesi par ceturk-
ātinot uz ārzemēm un maksājot
3.- zīmēni - DM 0.50 par
Slāzāzīmēni maksā DM 0.50
līgu nepareizi ielādēšanas
līgu, ierakstus maksā zīmē-
nosumi, studijām, iz-
nosumi un konsertāncē adre-
latvijai“ (15%) Gūnburg/Do-
er-Landmann-Pl. 7 (t. 92)

LATVIA

Latvian Newspaper

Published under EUCOM Civil
Affairs Division Authorization
Number UNDP 100. Publisher
and Editor: Kārlis Rābais
DP Camp Kleinkitz near
Günzburg D. Printer: „Schwab
Volksbl.“ Günzburg D. Bgm.
Landm-Pl. 7 Circulation 4000.
Published three times weekly.
Editorial office: Günzburg/Do.
Dominikus-Zimmermann-Str. 2

LATVIA

LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 95 (200)

Sestdien, 1948. g. 30. okt.

Imāk rūs reizes nedēļā.
Izdevējs: BALK uzdevumā
latviešu preses darbinieku sa-
darbības kops. Atbildīgais re-
daktors: K. Rābais vietn. A.
Līpa, redaktori: Z. Bārda,
M. Cullis, H. Mindenbergs.
A. Smits. Adrese: Günzburg
Do. red.: Dominikus-Zimmer-
mannstr. 2 (tāl. 50). apg.:
Marktpl. 25 (t. 94), spiest:
Bgm-Landmann-Pl. 7 (t. 92)

STALINS IET TALKĀ VIŠINSKIM

Liela neapmierinātība padomju joslā

Organizējot policiju padomju joslā
uz militāras bāzes un apbruņojot to
ar smagiem ieročiem, padomju oku-
pācijas iestādes pārkāpj Potsdamas
nolīgumu, intervijā presē trešdien
Berlīnē paskaidroja britu militārgu-
bernators ģenerālis Robertsons. Ir
iegūtas ziņas, ka krievu joslās poli-
cijas spēkus, kas tagad ir ap 200.000
vīru, paredzēts divkārtot līdz 400.000
vīriem. Policiju apbruņo ar granātu
metājiem, smagiem ložmetējiem un
tankiem, kas ar Potsdamas nolīgumu
it īpaši nolietoti.

„Es gan esmu dzirdējis par vispā-
rējās neapmierinātības vairosanos
padomju joslā, bet nedomāju, ka tā
būtu tik liela, ka attaisnotu šādu
policijas formāciju izveidošanu,“ iz-
teicās britu militārgubernators. Tā-
lāk viņš runāja par dzirdētiem plā-
niem okupācijas karaspēka atvilkša-
nai no Vācijas, atzīdams, ka tas var-
būt varētu būt viens atrisinājums.
Bet būtu tomēr negodīgi izvākt oku-
pācijas karaspēku, iekām nav dro-
šības, ka vācu tauta ir tiešām brīva
un nav padota kāda mazākuma spie-
dienam.

Angļu valdības pārstāvis ceturtdien
paskaidroja, ka valdība neap-
sverot iespēju atvērt savus bruņo-
tās spēkus no Vācijas. Ģenerāļa Ro-
bertsona izteikumi šīnī jautājumā
pauzot tikai viņa personīgās domas.
Policijas spēku organizēšanu krievu
joslā trešdien komentēja arī Ber-
līnes amerikāņu sektora komandants
pulkvēdis Hauļijs, norādot, ka
krievi policiju pārvērtot par politi-
isku instrumentu un savā okupāci-
jas joslā iedzīvinot policijas valsts
metodes.

Uz Rietumvāciju pārbēgušais ag-
rākais Tringlijas tieslietu ministrs
Kiles trešdien Frankfurtē izteicās,
ka neapmierinātība padomju joslā
esot ļoti liela, tā kā reizēm rodies
iesmiids, it kā būtu gaidāma sacel-
šanās. Brīvas vēlēšanas komunisti
nedabūtu vairāk par 5 proc. balsu.
Lai iegūtu tauta popularitāti, krievi
gatavot priekšlikumu par okupāci-
jas spēku atvilkšanu.

BBC, BB, St

Intervijā, ar kuru viņš cenšas atfaisnot padomju ārpolitiku, viņš nomelno rietumvalstis par kara gatavotājam

Pats maršals Staļins, pretēji Kremļa tradīcijām, ceturtdien Maskavā
deva interviju „Pravdas“ līdzstrādniekam. Atbildēdams uz jautāju-
miem, Staļins izteicās, ka angļu un amerikāņu valstsvīru pašreizējā po-
litika izejot uz jauna kara sagatavošanu un izraisīšanu un uzvēla visu
vainu par Berlīnes sarunu neveiksmi rietumvalstīm. Rietumu komē-
tātori uzsvē, ka svarīgākais šai gadījumā neesot tas, ko pateicis Sta-
ļins, bet gan intervijas nepareizais asais tonis, kas it kā noraida sapra-
šanās iespējas un tas apstāklis pats par sevi, ka Staļins personīgi izte-
icējis padomju presē. To viņš līdzšinī darījis tikai retos un ļoti svā-
rigos gadījumos.

Intervijas publicēšanas brīdis un Staļina argumentācija ļauj domāt,
ka Kremlis noraižējis par pasāles sabiedrisko domu. Padomju ārpoli-
tika un komūnisma agresīvās varas metodes, kas pēdējā laikā gan UN,
gan rietumu valstsvīru runās un presē ar faktiem raksturotas atklāti-
bai, visā pasaulē modinājušas sašutumu un spiedušas rietumniekus uz
saskatītu un intensīvu rīcību savai aizsardzībai. Ar to, šķiet, zināmā
mērā izskaidrojams ne vien intervijas toņa asums, bet arī tās akcentē-
jums, kas kara kūdīšanā un agresīvā politikā apšūdz tieši rietumnie-
kus. Pasāles uzmanības novēršana no sev nepatīkamām lietām pa-
laikam bijusi padomju politikas sastāvdaļa.

Uz „Pravdas“ līdzstrādnieka jau-
tājumu, vai Maskavā bijusi panākta
vienošana Berlīnes jautājumā, Sta-
ļins paskaidroja, ka 30. aug. Maskavā
starp Padomju Savienību un ASV,
Lielbritāniju un Franciju esot pa-
nākta vienošanās, kas paredzējusi no-
vēršas satiksmes ierobežojumu
atcelšanu Berlīnē un no otras pu-
ses austrumu markas noteikšanu par
vienīgo Berlīnē derīgo valūtu. Ar
šādu vienošanos nebūtu pārkāptas
neviens valsts tiesības un tā būtu
nodrošinājusi tālāko sadarbību Ber-
līnē. Angļu un amerikāņu tomēr uz-
skatījusi šo vienošanos par neesošu,
bet tā vietā nodevusi jautājumu
Drošības padomes apspriešanai, kur
viņiem esot nodrošināts vairākums.

Vai esot tiesa, ka arī Parīzē pirms
jautājuma nobalsošanas Drošības
padomē neoficiālās sarunās bijusi
panākta vienošanās starp Padomju
Savienību un rietumvalstīm, tālāk
jautāja „Pravdas“ pārstāvis. To
Staļins arī apstiprināja. Drošības pa-
domes priekšsēdētājs Argentīnas dele-
gāta Bramuļas, rīcībā bijis šīs vieno-
šanās teksts, bet vēlāk angļu
un amerikāņu delegācija apgalvojusi, ka
tāda neesot.

Francu valdība meklē kontaktu ar ģenerāli De Gollu

Joprojām nerunādams ar streikotājiem, Francijas ministru prezidents
Keijs, pēc informētu aprindu ziņām, ar starpniekiem nodibinājis kon-
taktu ar ģenerāli De Gollu. Sarunas De Gollam bijušas arī ar kādreizējo
ministru prezidentu un neseno finanču ministru Reino. Par kādiem plā-
niem politikā runājuši, Parīzē pagaidām nav informācijas. Saspiļētais
stāvoklis streiku apgallos maziet atslābīs.

Ceturtdienas rītā karaspēks un po-
licija okupējusi vairākas ogļraktuves
ziemeļos un dienvidos. Kamēr vēl
iepriekšējā dienā strādnieki šo val-
dības akciju uzņēma ļoti naidīgi un

Organizēs latviešu centrus ārzemēs

Latviešu Nacionālās Padomes
prezidijs pēdējā sēdē, apspriežot
iespējas tālākai sadarbībai ar
mūsu valsts augstākās varas or-
gānu pārstāvjiem un latviešu or-
ganizācijām ārzemēs un iegaumē-
jot nopietno ārpolitisko stāvokli,
atzina, ka jādarā viss iespēja-
mais, lai izveidotu jo ciešu un
pilnīgi saskanotu darbību. Nolē-
ma organizēt ārzemēs latviešu
centrus - aizbārcēju apzināša-
nai un vienošanai.

Izmantojot gadījumu, kad ASV
ieņemšanas komisijas priekšsēdis
Karusi ieradās Eiropā, prezidijs
viņam iesniedza lūgumu panākt
labojumus DP ieņemšanas kārti-
bā ASV, īpaši attieksmē uz ve-
cākiem cilvēkiem.

Uz Latvijas proklamēšanas 30
gadu atceri 18. novembrī nolēma
izdot dienas piemiņrota pastkar-
tes. Pārrunāja sardžu un darba
vienību komplekšēšanu angļu
joslā un ar to saistītos jautāju-
mus.

No Latvijas prezidijs saņēmis
autentiskas ziņas, ka Rīgas iedzī-
votāju sastāvs par trīsceturtda-
liju kļuvis krievisks. Apmēram
600 deportētie no deportācijas
vietām atgriezušies Rīgā, bet drīz
atkal savākti un no Rīgas pārvie-
toti. Vairākiem simtiem latviešu,
kas atlaisti no darba VEFā, darbs
piedāvāts Sibīrijā.

militārās varas pārstāvjus apmētāja
akmeņiem un pat rokas granātām,
ceturtdien okupācija norisinājās mie-
rīgi. Pēc iekšlietu ministrijas infor-
mācijas, apcietināto ogļraču vidū
atrodas ļoti daudz ārzemnieku -
polu, spāņu, dienviņslavu un bi-
jušo vācu kara gūstekņu. Daudzās
vietās streiku vadītāji esot vienīgi
ārzemnieki. Pierādījis, ka Alē ap-
gabālā 400 apcietināto ogļraču vi-
dū, kas uzbrukuši karaspēkam un
policijai, atrodas arī ārzemnieki. Vi-
nus tiesās un, pēc tam izraidīs.

Maršalas tuvumā trešdien streiko-
tāji izskūvējuši dzelzceļa slīdes

Berlīnes jautājumu UN kopsapulcei neiesniegš

No oficiālā komunikē, ko iz-
deva trešdienas vakarā, pēc Liel-
britānijas, ASV un Francijas ār-
lietu ministru apspriedes, seci-
nāms, ka rietumvalstis Berlīnes
problēmu neparedz nodot UN
kopsapulces apspriešanai, atstājot
to Drošības padomes darba kārti-
bā.

Apspriedusi situāciju, kāda ra-
dās pēc Višinska veto, trīs ārlietu
ministri savā komunikē pazi-
ņoja, ka rietumvalstis joprojām
gatavas tālākām sarunām un uz-
skata sešu valstu kompromisa
piedāvājumu vēl par spēkā esošu.
Trīs valstu valdības gatavas pil-
dīt, savas saistības un uzņemties
atbildību, kas tām pienākas kā
Drošības padomes locekļiem. Drošī-
bas padomē joprojām varot ar Ber-
līnes jautājumu nodarboties, tādēļ
tas atstājams padomes darba kārti-
bā. Saskaņā ar UN kārtības
rullī, kopsapulce nevar apspriest
jautājumu, kamēr tie nav no
Drošības padomes darba kārtības
noņemti. BBC korespondents iz-
teicās, ka gadījumā, ja krievi no-
lemtu savu viedokli grozīt, būtu
iespējams nekavējoties sasaukt
padomes sēdi Berlīnes jautājuma
apspriešanai. BBC

Angļu arodbied- rību savienība aicina 3 miljonus biedru cīņai pret komūnismu

Angļu arodbiedrību savienības ģe-
nerālpadome trešdien izdeva uzsau-
kumu saviem 8 miljoniem biedru,
aicinot viņus palīdzēt apkārt komū-
nisma briesmas. Bez tam uzsau-
kumā ieteikts Vispasaules arodbied-
rību savienībai pārtraukt darbību,
pretējā gadījumā piesakot britu
arodbiedrību savienības izstāšanos.
Kā zināms, Vispasaules arodbiedri-
bū savienība nonākusi pilnīgā ko-
mūnistu kontrolē. Britu arodkustī-
bas vadības eso nostāju pret komū-
nismu apsvērt visa angļu prese, iz-
ņemot, protams, komunistisko „Daily
Worker“.

Ģenerālpadomes rezolūcija norā-
dīs, ka angļu komunisti ir konfu-
forma politika izpildorgāns un strā-
dā roku rokā ar internacionālajām
komunistu partijām citās zemēs gal-
venokārt Francijā. Angļu komunistu
aktivitāte ir jūtams šķērslis Liel-
britānijas jaunzūbūvei. Arodbiedrību
funkcionāriem rezolūcija atgādina
vērst sabiedrības uzmanību uz komū-
nistu sabotāžas politiku. Ģenerālpā-
dome rezolūciju pieņēma pēc savu
pārstāvju ziņojuma uzklaušanas
par Vispasaules arodbiedrību savie-
nības izpildkomitejas sanākumi Pa-
rīzē. Ziņojuma uztēloja, ka komū-
nisti pārnēsuši savus politiskos ma-
ņevrus uz arodbiedrībām.

Angļu breses atzinums ir tāds, ka
ši ir asākā pretkomunistiskā rezolu-
cija, kādu angļu arodbiedrības jeb-
kad pieņēmušas. Strādnieku partijas
laikraksts „Daily Herald“ rezolūcijas
pilnu tekstu sniedz pirmajā lapas
un komentē jevdrakstā. Komunisti
gribot sagrāt arodbiedrību lielo spē-
ku un gāzt Lielbritānijas sociālisti-
ko valdību. Komunistu mērķis esot
pārvērst Lielbritāniju par policijas
valsti, kur nevienš neiedrošinās at-
vērt muti, un par ārzemju vasa-
valsti. Esot pienācis laiks, norāda
valdības partijas laikraksts, arodbi-
edrībām no nāsvas neietilības komū-
nistiem pāriet uz aktīvu cīņību
pret tiem.

Komunistu „Daily Worker“, noso-
dot arodbiedrību rezolūciju, deklarē,
ka komunisti ir pret Maršala plānu,
jo tas aizkavē Lielbritānijas saim-
niecības atveseļošanu. Konservatīvais
„Daily Mail“ un „Daily Telegraph“
atturīgi norāda, ka attiektot nogaidīt,
vai no arodbiedrību puses siem spē-
cificiem vārdiem sekošot arī tikpat
specifiķi darbi. BBC

Atombumbas sargā Eiropu no barbarisma

„Divu“ pasaules karu uverti-
priekšvēlēšanu kampaņas runa Klu-
lendā teica republikāņu kandidāts
prezidenta amatam Džijs, „un rūpes
uzturēt pasaulē mieru skaidri mūs-
mācījušas, ka ASV nevar izolēties
lai pēc tam mūs ielenktu un aurot.
Padomju Savienība iejaucas brīvo
valstu iekšējās lietās. Ar streikiem
tā mēģina satricināt Francijas saim-
niecības stāvokli, apdraud Grieķiju
un Turciju, Kinu un Mandžijiju.
Amerikāņiem nav nekāda naida pret
krievu tautu, bet mēs nevaram atbi-
dēt par Kremļa politiku agresīvu
tieksmēm.“

Britu parlamentā ceturtdien runu
teica konservatīvo partijas vadītājs
Vinstons Čerčils. Maršala plāns var
realizēties vienīgi tad, ja Rietumei-
ropas valstis būs stipras un varēs
aizsargāties pret jebkādu agresoru.
pasvitroja Čerčils. Atombumba vien
daudzus gadus var pasargāt Eiropu
no barbarisma un aizkavēt, ka tās
iedzīvotāji kļūst par komūnisma
vergiem.

Komunistu deputāts Galachers, at-
bildot uz Čerčila runu, norādīja, ka
konservatīvo partijas vadītājs mē-
ģina pierunāt ASV, lai tās nomet
atombumbu virs Padomju Savienī-
bas. Nerons, salīdzinot ar Čerčilu,
esot bijis intelligentāks humānists.

BBC, AZ